

Novine prihajajo vsako nedelo. Cenapriskupnom naslovi 25 Din, na posamezni naslov 30 D., M. List na skupni naslov 10 D, na posameznoga 15 D. Če se cela naročnina naprej plača do konca junija. Prek tega časa je naročnina za 5 D. večša. Amerikanci plačajo za Novine, M. List 4 dol., ravno tak naročniki iz Canade, Australije i južne Amerike. Prek mej države v Evropi je cena Novin 57 D., M. Lista 25 Din. Plača se v Črensovcih na upravnisti, naročitev: Tiskarna Panonija M. Sobota.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Priloga : M. List s kalendarom Srca Jezušovoga i Népujság.

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. bivši nar. poslanec.

Uredništvo M. - Sobota, Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov: cm² 75 par, 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popušta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetpet reči 5 Din., više od vsake reči pol Din. Med tekstom cm² 1-50 D., v „Poslanom“ 2-50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglase od 5% do 50% popušta pri večkratnoj objavi.

Ček. položnice št.: 11806

Rokopisi se ne vračajo.

Našemi ljudstvi.

Pred desetimi leti je bila velika borba v Slovenskoj Krajini. Na življenje i smrt se je vršila ta. Strašna rana je zevala na našem narodnom teli, smrtna rana. Slovenski narod bi bio za par deset let pokopan v Slovenskoj Krajini. A preganjanje, trpljenje, mučenje, voze, smrtno obsodbe i junaške borbe naših narodnjakov je zacelilo to smrtno rano. Naš narod je ozdravo. Naš kraj je postao v istini tisto, ka kaže njegovo ime, njegovo več stoletno zgodovinsko ime: Slovenska Krajina. Naš narod se je združo z svojimi brati, naš kraj je postao deo velike slovenske narodne države. Slobodni smo v slobodnoj, lastnoj državi. Tomi velikom dogodki je zdaj deset let. Vreden, da se ga na poseben način spomenemo. I dužni smo to tudi včiniti. Med zemeljskimi dari najmre ne vekšega kak je življenje. Pred desetimi leti je pa rešeno naše narodno življenje. Z zahvalnim srcem se spominamo toga dogodka letos meseca augusta. Napravimo edno veliko manifestacijo, z šterov pokažemo, da se zavedamo položaja, v šteroga smo prišli i šteri nam

bo prineso v novoj državi po skupnom, složnom deli popolno narodno življenje i napredek vu vsem, mi pa prinesemo v njem našoj novoj domovini čast ino slavo.

V imeni vseh boriteljev za našo slobošćino pozdravim prav lepo Slovensko Krajino i vabim vso njeno vrlo prebivalstvo na proslavo, na slovesnost desetletnice našega narodnoga vstajenja. Spored i den slovesnosti vam bomo pravočasno naznanili. Pri toj priliki pozovemo tudi vse gori pošćuvane prebivalce Slovenske Krajine, ki jih ne rodila ona, a so prišli sledkar v njo i celo državo, posebno vso Šlovenijo, naj se vdeležijo naše slavnosti i nam delijo radost srca. Vsi bodimo edno srce i edna duša pri toj slovesnosti i od tistih mao vsikdar i stalno. Slovenska Krajina je odprla svoje srce, obslužavljje zmago svoje slobošćin! Ki jo ljubite, veselite, se ž njov!

Črensovci, 2. juna 1929.

KLEKL JOŽEF
vp plebanoš.

Kralavska zahvala.

Iz Kancelarije Njegovoga Veličanstva Kralja je prišlo sledeće pismo:

Beograd, 30. maja 1929.

Gospod Baša, župnik iz Bogojine.

Njegovo Veličanstvo Kralj se srčno zahvaljuje za izjavo vdanosti katero ste poslali prilikom izleta Prekmurcev na Brezje in Bled.

Minister Dvora
B. D. JEVTIĆ.

Prijatelvska reč našemi delavstvi.

Na stotine Vas je odišlo za sluzom. Edni ste odišli v Nemčijo, drugi na Francusko, ostali pa inam. Vse Vas je pa gnala po sveti žela, da zaslužite za sebe in za svoje domaće vsaj telko, ka se bote mogli prek zime pošćeno preživeti ino da si po mogućnosti tudi inači kaj opomoret. Šli ste najbolje mladi, dečki, moski pa dekle. V najbolji letaj ste. Vsa sila življenja je v vas. Vam šćemo dati na tom mestu važen, prijateljski nasvet (tanač).

Varčujte!

Med vojno je vrednost penez vsešerom jako spadnola. Celo tak je spadnola, da so se ljudje penez naravnoč bojali i da so je zamenili, če se je le dalo, za blago. Reč varčevanje (šparanje) je med ljudstvom skoro preminola, zlasti ar so postanoli mnogi, ki so si pred vojno s težavo prihranili kaj penez, prek noči siromaki. Ves življenjski trud se je vnogomi človeki spremeno v nikaj. Vse je bilo tak, kak da je varčevanje norost. Na drugoj strani pa so kak gobe po dežči nastanoli razni vojni bogatašje iz ljudi, ki so se znali ognoti vojski i šteri so si po većini na račun tistih, ki so krvaveli na bojnom poli, nagrabili bogastva. To je najbolje vmorilo v ljudstvi smiseo za varčevanje.

Dnes so pa razmere že pa inačiše. Penez je dobo svojo vrednost. Že obračajo ljudje vsakši dinar, prvle, kak ga dajo iz rok, ar ne vejo, kak dobijo drugoga. Pomenkanje penez nas sili, da mislimo, kak bi kaj prihranili. Vsakši sam pri sebi čiti to najbolje.

Poleg toga bole zvünesnjega vzroka pa je ešće drugi dosta važnejši, ki nas navaja k varčevanju. To je naš notranji nagib. Čütimo, da je ne naša dužnost samo delati, liki tudi varčevati (šparati) i to, ka smo zaslužili, prav porabiti. Varčevanje je

Ob desetletnici naše gimnazije.

S tekoćim šolskim letom mine deseto leto od ustanovitve drž. realne gimnazije v Soboti. To prvo desetletje je bilo gotovo najtežkeje i i najvažnejše. „Novine“ so neprestano naglašavale potrebnost naše gimnazije, podperale so naše kulturne delavce v borbi za njeni obstoju pa razvoj. Važno se nam vidi zdaj ob desetletnici, da seznanimo kem širše občinstvo v začetki našega najvišjega kulturnoga zavoda i s težavami, štere je morala pomagatj v prvi letaj svojega življenja naša gimnazija. Borba za njo je itak popisana v našem „Kalendari“ za l. 1927., zlasti pa v onom l. 1928. Težavne prilike v prvi letaj so moćen dokaz, kak potrebna je ona Slovenskoj Krajini, ob ednom pa je žilavost prvih let tudi dokaz, da je sposobna živeti i da je vredna življenja.

* * *

Dne 12. avgusta 1919. je jugoslovska vojaška oblast zasedla Slovensko Krajino. Zavolo težavnih novih razmer, gda je trbelo vse na novo urediti, se je slovensko šolstvo ne moglo naskori otvoriti. Zato ostane pomenljivo pa neizbrisno zgodovinsko dejstvo, da je bila prva jugoslovska šola, ki se je otvorila v našoj Krajini — drž. gimnazija v Soboti! Otvorila jo je deželna vlada za Slovenijo, katere prosvetni poverjenik je bio pokojni dr. Karel Verstovšek. Deželna vlada je s tem pokazala, da razmi, da je našoj krajini neobhodno potrebna

popuna slovenska gimnazija! Stem je bila spunjena vroća žela vsega prebivalstva, s tem je bio položen i edini pravi i trdni temelj slovenskomi kulturnomi življenju v našoj krajini. Toga dejstva nesmimo nikdar pozabiti pa moramo neprestano opominati na to vse one ki bi to pozabili ali pa se ne bi po tom ravnali!

Proti konci meseca oktobra 1919. se je vršilo vpisovanje v prvi gimnazijski razred v Soboti. Prvo leto je obiskovalo šolo 30 učencov, med njimi 8 deklic. To so bili većinom dijaki iz soboške okolice, najveć pa jih je bilo iz Kroga. Vsi so bili katoličanske vere. — Za prvoga ravnatela je bio imenovan profesor v Celji Ivan Braćko. Za pomožnoga učitelja je bio nastavljeni Alojzij Spanger, za veroučitelja pa kaplan Jožef Krantz. Prvo i drugo šolsko leto sta si precj podobri, zato naj omenimo pedatke iz l. 1920./21. V prvi razred se je vpisalo 46 učencov. Po veri je bilo v drugom leti 62 katoličanov, 7 evangeličanov. Na novo je bio nastavljeni dr. Blaž Svetelj.

Većina dijakov je bila sirmaškoga roda, zato so tudi vnogi hodili z doma v šolo. V Soboti je tisti čas ne bilo mogoće kupiti niti zvezkov, zato je bilo nujno potrebno, da je vodstvo gimnazije pomagalo dijakom. Tak je vodstvo preskrbelo knjige i vse ostale potrebščine, ka so dijaki dobili većinom brezplačno. Po prizadevanji delavnoga ravnatela Braćka se je ustanovila „Dijaška kuhinja“, to je društvo, ki je zbiralo sredstva za podporo potrebnih dijakov. Kak že ime kaže, je imelo društvo namen, preskrbeti dijaštvi hranu, zlasti onim,

ki so hodili z doma v Sobotu. Liki te namen se je posrećilo dosegnoti. Pač pa je „Dij. Kuhinja“ plaćevala ništernim dijakom stan i hran, skoro vse pa je preskrbovala s knjigami. (Dnes se zove „Dij. podporno društvo“.)

Velki dobrotnik „Dijaške kuhinje“ je bio tedanji civilni komisar dr. Lanjšić, ki je pripomogeo, da se je mogla odati množina sadü, ki se je pripovala v jesen 1919. Od dobička je dr. Lanjšić darüvao za podporo naših dijakov 55.700 K. — Do konca drugoga šol. leta se je nabralo 60.000 K. za „Dij. kuhinjo.“

Naša gimnazija je imela zlasti prvo leto jako težavno stališće tudi od zvünesnje strani gledoč. Ob prvom je bilo ešće v Soboti i okolici precj Vogrov i vogrski čüteći ljudi: vsem tem je bila slovenska gimnazija trn v peti. Bilo je mnogo zaslepleni ljudi, mnogi so se pa v novom položaji ešće ne znajšli i so z nezavüpanjom gledali na vse slovensko. Dijakom so grozili, da ne bi šli v šolo; zgodilo se je celo, da so je napadnoli i zbili. Žela po slovenskoj izobrazbi pa je premagala vse težave i vse nezavüpanje: število dijaštva se je vekšalo od leta do leta, prihajali so iz najbolje dalešnjih krajov. Naša gimnazija je vrgla mnogo zmotnih misli o jugoslovskoj upravi, ki so se širile med prebivalstvom. Utrdila je slovensko zavest na meji trej držav — što bi teda bio tak krivićen i bi nam vzeo naše najdragše, našo gimnazijo v Soboti? Slovenski pa jugoslovsanski on nebi čüto, ki bi to vćino!

Slabe so bile tudi notrašnje razmere v novoj gimnaziji. Skoro vsi dijaki so hodili samo v vogrsko osnovno šolo, ki jim je dala borme malo znanja. Znali so samo telko slovenski, kelko so se navćili doma. Ništerni so pa ne znali skoro ni reći slovenski. Zato so se morali začnoti vćiti slovenski jezik, da so lejko sledili ostalim predmetom. Tak se je n. pr. pouk latinščine začno komaj pol drugi mesec po začetki šole, drugo jesen pa tudi komaj novembra meseca. Jasno je teda, da je neznanje slovensćine delato težave v vsej predmetaj. Tudi je ne bilo na razpolago vsej knjig i so morali dijaki pa profesori učno snov pisati. Po potrebi so hodili dijaki tudi po nedelaj v šolo, gde so jim profesori pomagali pri vćenjej. Profesori so večkrat prišli tudi na stanovanje gledat dijake. Ta dobra navada se je sledkar opüstila.

Mnogokrat se je pozabilo, kakše so bile razmere v prvi letaj naše gimnazije. Što pozna njeno notrauje življenje, mora biti preprićani, da je ona dobra gimnazija.

Zdaj ob desetletnici se vrši prva matura v Soboti. Mi se trdno vü-pamo, da zmaga pri vsej odlučujoći činitelaj zavest, da je obstoju naše gimnazije v dobro slovenskoj znanosti, slovenskoj zavesti spoj, predvsem pa življenska potreba naše krajine.

Gimnazija v Soboti, ki se je odprla kak prva slovenska šola v našoj krajini, mora biti zadnje, ki bi se gda zaprla!

Bivši dijak soboške gimnazije.

eden glavnih temeljev (fundamentov) za dobrobit vsakoga posameznika, pa tudi vsega naroda. Varčevati smo teda dužni ne samo s stališča osebnoga, svojega, gospodarstva, liki tudi s stališča narodnoga gospodarstva. Vsaki, ki po nepotrebnom zapravlja peneze, greši proti sebi i proti svoji narodi! Kelko boljše bi bilo na sveti, či bi se ljudje zavedali toga!

Delavci! Vi sami najbolje znate, kelko vupanja majo vaši domači v vas. Kelko dece se veseli krūha, ki ga oča zasluži v Nemčiji pa indri. Kelko domov čaka odrešenja od dugov, ki naj je odplača Vaš zasluž. Kelko mladih dečkov pa dekel si žele postaviti lastno ognjišče i stem dosegnoti svojo srečo. — Vsem pravimo: varčujte! Zdaj je čas! — V vaši rokaj je vaša sreča.

Stem pa, če bodete varčevali, se bodete navadili ešče nekaj drugoga: samoopovedi, ki je eden najvažnejših pogojev sreče v življenji. Što se zna premagati v malom, on se bo znao tudi v velkom.

Pitali bodete, kak pa gde naj varčujete. Na to Vam odgovorimo: pri alkoholi i kajenji. Vsaki za alkoholno pijačo izdani penez je vkraj vrženi; poleg toga pa je alkohol naš največji dušni pa telovni sovražnik. Ogiblite se ga! Mesto njega si kupite rajši dobro knigo pa te meli od nje dvoje dobro.

To smo Vam šteli povedati, dragi delavci, želeč dobro Vam pa našoj krajini!

NEDELA

(Po risalaj tretja. Evang. sv. Lukača 15. 1—10)

Približavali so se njemu pa vsi cestinarje i grešniki, da bi ga poslušali. Farizeji i pismoznanci so muvili: „Te grešnike sprejema i je ž njimi.“ Povedao njim je pa to priliko: „Što med vami, ki ima sto ovc pa edno izmed njih zgubi, ne pusti devet i devedesetih v puščavi i ne ide za izgubljenov, dokeč te ne najde? I gda je najde, jo dene veseli na svoje rame; i gda pride domo, pozove prijatele pa soside i njim pravi: „Veselite se z menov, ar najšeo sem ovco, ki je bila izgublena.“ Povem vam, da bo tak v nebesaj vekše veselje nad ednim grešnikom, ki se spokori, kak nad devedeset i devedetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore.

Ali štera žena, ki ima deset drahem, če zgubi edno drahmo, ne prižge posveta i ne pomete hiše i skrbno ne išče, dokeč je ne najde? I gda jo najde, pozove prijateljice i soside pa pravi: „Veselite se z menov, ar najšla sem drahmo, ki sem jo zgubila! Takše bo, povem vam, veselje med božjimi angeli nad ednim grešnikom, ki se spokori.“

Murska Sobota

— **Ministrski odposlanec.** Za ministrskega odposlanca pri zrelostnom

izpiti na našoj gimnaziji je določeni g. vseučiliški profesor *dr. Miodrag Ibrovac* iz Beograda. Imenovani gospod profesor je jako znana osebnost ne samo v našem, liki tudi v zvušnjem znanstvenom sveti. Napisao je med drugimi tudi več znanstvenih del v srbohrvaškom jeziki oziroma književnosti v francuskom jeziki, štera je nagradila Franc. Akademija. Zavolo njegovih velikih sposobnosti ga je pritegnila l. 1919. tudi naša mirovna delegacija. Mi se jako veselimo, da je bio imenovani g. dr. M. Ibrovac za ministr. odposlanca pri zrelostnom izpiti na našoj gimnaziji. Vej se imamo posredno tudi njemu zahvaliti, da je naša krajina po 1000 letaj prišla do slobode, ki njoj je prinesla tudi lastiven najvišji kulturni zavod gimnazijo, za šterim je vsigdar stremela. V tom znamenji ga iskreno pozdravlam na naših tleh, gda prihaja k prvaj maturi naših dijakov na domačem zavodi v 10. leti naše slobode.

Slovenska krajina

— **Blatonci.** Naglejüvač, šteroga je naše uredništvo poslalo v to znamenito vesnico, da bi poiskao v njoj vse skrite lepote, nam pripovedavle: „Gda sam se z biciklinom gor po Blatoncaj pelao, se je vse zibalo. Ne sam znao, ali je blatonska pot na päraj ali pa moj biciklin. Teda sam opazo pošven po poti jarke, po šteri včasi prej z dvorišč gnojšnica teče v jarek. Gda bi se tak dale pelao i gledao nove zidine, me je naednok

vujška vrglo. Skoro bi spadno. Gledam i vidim: po sredi ceste ciglojve nametano. Eden dečko mi je odgovoro, ka se tak pot popravlja. Rivao sam dale svoj potač proti cintori pa vidim, ka blatončarje jarke kopajo pa zemlo na cesto v žlake mečejo.“

Po tej rečaj je našemi naglejüvači slabo prišlo. Sledi je ovado, kak se je preveč vtopljeni v lepa dela, štere je vido v Blatoncaj, pelao proti Soboti. Proti se je pelao niki človik i treščila sta vküper. Potač našega naglejüvača se je v osmico vrgeo. . . Ka si je znao, vzeo ga je na rame svoje i šo dale.

— **S kem bi si streho dao pokrívati?** Z nika drugim kak z RAT-KOLOVIM ciglom.

Beltinci. Na Telovo je mila gospa Mara Šprager-Majcenovič, so-proga g. šolskoga upravitela v Beltincih. Pokop se je vršo v soboto 1. junija. Udeležilo se ga je poleg velke množine ljudstva tudi mnogo vučitelov iz okolice, oba bivšiva nar. poslanca gg. Klekl i Jerič itd. Pokojna je trpela duge mesece. Njeno dobrotu pa prijaznost bodo poleg drugih ohranili v spomini zlasti naši dijaki, ki so bili od pokojne gospe vsigdar prijazno sprejeti, gda so se zbrali v Beltincih na svoja počitniška zborovanja. Večni Plačnik naj njoj povrne vse! Domačim pa izražamo naše iskreno sožalje!

Po F. S. Finžgari

Strici

VI.

Osmero prekšenih svatov je do jutra ostalo na Podlogi. Gda je Gašpar prišeo med nje, so si že pripravili terjatev za vino, štero mora po šegi mladoženec dati. Izmislili so si zanko za Gašpara. Nekak se je spravilo za inženera, v breg za hižov so meli napelano vože, pri vogli hiže so pa stali s krampami.

„Ka vganjüjete?“ je je veseli pitao Gašpar.

„Pot za vspenjačo delamo. Ti maš mlado pa lepo ženo, ki de dobro kühala pa dosta cvrila. Za cvrenje pa trbe drv. Te njoj pa pomoremo pa napravimo iz gošče vspenjačo, ka do drva samá letela pred hižo. Ar nam je pa na poti ete vogeo hiže, ga moški poderejo, da dobimo pot.“

„Oho!“ se je proti postavo Gašpar.

„Nikaj oho! Mera tak kaže!“

„Kak kaže mera?“

„Osem lovrencov vina!“

Burka se je razplela, moški so grozili vogli s krampi, inžener je gono svoje, dokeč se je kakpa Gašpar ne podao pa za odküp vogla svoje spalnice odmero vino, ki so ga moški odnesli k sosidi pa tam pri harmoniki nadaljavali gostüvanje.

Lucija je stala pred hižov, Tudi ona se je smejala trdomi, dobro zabeljenomi pogajanji. Liki njoj je smej ne šo od srca, silila se je, z očmi pa neprestano nekaj iskala.

Gda so odišli moški, je Lucija pitajoče zdignola oči v Gašpara, ki se je ves srečen vračao v hižo: „Dokončano! Lepo je bilo, eli ne, Lucija?“

Lucija ga je ešče izda gledala pa pravila, kak da je ne čula pitanja: „Gde sta Mihor pa Boltežar?“

„Naj si odpočineta“, je brezskrbno zamajno z rokov Gašpar. „Mihor je bio prevzetan. Triden je.“

Vesela vedrina je obljala Lucijino lice. Zahvalno je stisnola roko moži, ki jo je pelao v hižo, Lucija

je taki smüknola v sobico, se vsakdenešnje preoblekla i začnola pomagati. Šimon je prišeo iz štale, gda je po dugom časi pá sam vardevalo, obstano med dverami i ves zadovolen gledao Lucijo, ki se je kak brnkajca sükala.

Ešče pred poldnevom je bila hiža v redi, kak či ne bi bilo v njoj gostüvanja.

Opoldne je postavila obed na sto že Lucija.

„Eti boš ti, Lucija“, njoj je oča pokazao mesto. „Gospodinja hodi sploj vö pa notri, zato boj tü na kraji, gde se lejko vsaki hip geneš.“

„Mihora pa Boltežara ešče nega“, je opomenola s strahom Lucija, gda je delila žlice.

„Pa resan“, je pritrdio Gašpar i stano od stola. „Ka ščeta večnost zaležati? Pozovem jiva.“

Oča je malo nagübo čelo pa ne pristavo ne beo ne med.

„Štefa, gde boš pa ti sedela?“ je držala Lucija lepo žličko v rokaj pa gledala, kama bi jo položila.

„Pritebi!“ je veselo djala deklička pa splezila od stola na klop k Luciji.

„Tak? Te si ne več moja?“ jo je podražo oča.

„Ešče“, je zadržila Štefa. „Pa je Lucija tudi moja, jeli?“

Štefa je poglednola z detečimi očmi svakinjo pa čakala odgovora. Lucija jo je pobožala.

Medtem je Gašpar klonkao na dveri male hiže. Nišče se je ne oglaso. Odpro je. Vse prazno. Pod stolom je ležao Mihorov šopek, okno je bilo na stržaj odpreto, posobi je bilo vse v neredi. Gašpari je sapo zaprl. Za megljenje njemu je postano lomično pred očmi, potom se njemu je vse posvetilo. Zdejno je: „Tak to sta mi napravila!“

Čemeren se je obrnopa na pragi ešče ednok pogledno po prazni klükaj, gde je navadno visila obleka bratov.

Te je päli zagledno Mihorov povejnjeni šopek pod stolom. Pobrao

ga je pa ga skrio pred Lucijo v omarec v steni.

Pomali je stopo doli. Lucija je molila pred jelom. Gašpar je muvo za njov, pa je ne znao, ka izreküje. Lucija ga je poglednola pa vidla, kak je bleđi. Prebledela je ešče ona od tmične misli.

„Vujšla sta!“ je hripavo ovado Gašpar. Maruši se je stavila žlica sredi poti pa razlejala žüpo. Štefa je z odpretimi vüsti gledala brata, Luciji so zaplavale oči v zadržani skuzaj. Samo oča se je ne geno. Mirno je neseo grižljaj v vüsta. Niti čelo se je njemu ne pomračilo.

„Oča, vujšla sta od hiže“, je ponovo Gašpar z glasom, groznim pa čemernim.

„To bi lejko že zajtra znao“, je odgovoro očo, malomarno pa jo. Vseedno pa njemu je vujšeo pogled skrivoma na Lucijo, ki so njoj brezi joka začnole kapat skuze. Te se je Šimon geno. Stegno je roko po Luciji pa si jo pritisno na prsi s takšo lübeznivostjo, da se je Maruši že grej vidlo.

Ne, Lucija! Ne, ne! Niti edne skuzé več. Ne sta je vredna.“

„Oh, oča, zavolo mene sta šla.“ Zdaj je Lucija zajokala na glas. Glava njoj je omahnila na očino ramo. Stari jo je naraji zdigno pa se odmekno od nje. Ves prestünjeni je bio. Liki naglo se je zbrao, sklonkao z nojetom po stoli i pribio: „Ne zavolo tebe, zavolo gizde sta šla. Naj ideta! Povedao sem njima: na vse vetre pelajo poti s Podloga. Šla sta — Podlog pa stoji! Niti grma sta ne odnesla s sebov. Naj ideta. Kem dale ta šla, dale do njima kazali! Tak. Zdaj pa jejmo.“

Pa je segno prvi po žlici. Tudi Lucija je jela, ar je velo oča Šimon. Liki vsakši grižljaj njoj je bio bridki.

Sredi tjedna je na Podlogi od šümne svatovščine ne bilo več sleda. Vse je teklo, kak da se je nikaj ne zgodilo. Maruša je z veseljom odišla iz künje v štalo. Oča se je ne ogre-

bao okoli peči. Ves preroren se je razgibao pa delao, da ne bi Mihor pa ne Boltežar tak. Lucija je gospodinjala. Liki ona je ne bila Maruša, ki je vse opravila z viherom, povrhi, odpravila smeti telko po kotaj, da so pač mogli prek, ki je zlepa ne prijela za iglo pa šteroj je bila neslana pa presolena hrana deseta briga. Lucija je s čudovitim mirom pa z nepopisno skrbjo vidla vsako malenkost. Večer so je ne mogli spraviti k počinki; šivaia pa krpala je perilo pa obleč obema moškoma, tudi Maruši je kaj popravila. Šimon je gledao vse to pa z detečov zahvalnostjov sprijemao od snehe dobrote.

Lüdje so kakpa zagnali kriko zavolo obeb dečkov, ki sta odišla iz hiže: prej mlada jiva je pregnala. Na Podlogi je pa ne nišče zino od njiva, čitüdi so vsi znali, gde sta. Dečka sta se tudi ne oglasila. Oča je zapovedao Gašpari, naj Lucija nehodi sama okoli lüdi — z jeziki že on opravi.

Pa je tudi opravio. Gda ga je v oštariji nekaj pitao, kak zmorejo delo, da sta dva odišla, njemu je Šimon vzeo reč: „Ka te briga, ti oklešček sühi? Ka sam ne jaz za dva? Pa Gašpar ne tudi za telko, či si plüne v roke? Pa Lucija! Prešmentano, či bi dobo sneho, ka bi mi štalo nastlala s penezi — ne bila telko vredna kak Lucija!“

V Lucijinom mejkom srci se je zapičo trn. Ne si je mogla zbiti z glave, da je ona samo zato, ar je küčarska, razbila družino na Podlogi. Z nikum je ne mogla gučati od toga. Poskusila je z Gašparom, gda sta bila sama, dvakrat, trikrat. Pa Gašpar jo je vsigdar zavrno: „Samo prepusti oči.“ Zato je bila ta zapreta bolečina tem bole žgeča. Zagrizla se je v njo nemirna miseo, da jo je Gašpar vzeo le samo zato, ka jo je morao. Podlog je ne bio vajeni sramote. Skrivoma se je jokala. Niti moževi je ne vüjala povedati, ka se bliža njen čas. Pa ravno v močnom deli pride; te de njim potrebna močsinov — pa ka bo te? (Dale.)

— **Bogojina.** Naša „Hranilnica in posojilnica“ se je s 1. junijom preselila iz hiže g. J. Smeja v novo zidino g. J. Berdena, prek od pošte.

— **Delavcom.** Vsem, šteri mi pošilajo pisma iz Nemčije i drugi krajev, kama so naši delavci odšli za krčjom, se najsrčneje zahvalujem. Odgovarjati vsem zaednok ešče nemrem, pridejo pa v kratkom časi vsi na réd, naj se delavci že nikelko odpravijo na delo i bom meo več časa. Vse pritožbe pa, štere so poslali delavci meni, ali pa g. uredniki Novin, smo dali včasí potom borze dela nemškím delegatom na znanje, da se stvar preišče. Zato prosimo naše dejavce, naj nam samo vsebi i popunoma po pravici spočočajo kak se njim godi čiravno včasí ne dobijo odgovora od nas. — Franjo Kerec, šef borze dela v Soboti.

— **Ali je nej škoda zdravja?** Na poti vas je dobo dešč pa ste se prehladili! Vremenski vsevedž pove vreme za 18 do 24 vör naprej. Samo 25 Din trbe poslati po čeki št. 14263 ali v znakmaj pa Vam ga pošlemo. Poleg Vam ešče pošlemo edno knigo zmed sledeči, šteroga si lahko sami izberete: Fantič, Slovensko dekle, Prepevajte, Pojte, Boj in zmaga, Palček Potep, Prijatelčki v ugankah, Pozdrav iz domovine, Sadjarček, Dinamit i Antidynamit. Naročite včasí, da nede prekesno! Brezalkoholna produkcija Ljubljana, št. 16.

— **Kakše so naše vesnice?** Pred dvemi leti je bio v našoj krajini eden sloveči univerzitetni profesor pa nam je povedao, da naše vesnice izgledajo kak ogracek. Vse hiže so v zelenji i cvetji, iz oken se smeji rože, stene so pa čiste i bele, da pogled jemlejo. Prav je meo te vučenjak, gda je povedao te reči. Vnoge vesnice v našoj krajini i vnoge hiže so v istini takše. Či so pa nej takše, bi pa bila naša dužnost, da včinimo svoje vesnice i svoje hiže po rečaj toga vučenjaka. Čistoča i red po vesnicaj i hižaj, prinaša zdravje i rodi lübezen do domačije.

— **Renkovci.** 25. preminočega meseca je bio pri nas na gostüvanji po nesreči streljen v nogo 17 letni čevlarski vajenec Cigüt Štefan.

— **Bakovci.** Tü se je ponesrečo 29. preminočega meseca na cirkularnoj žagi Josipa Lukača žagar Ružič Janez. Prepelani je v sobočko bolnišnico i je izven nevarnosti.

— **Pertočki igralci** ponovijo krasno rusko igro „Spi moja deklica“ v nedeljo pri g. Koblenceri pri Sv. Jurji po navuki. Pridite vsi, ki se zanimate za ljudske igre. Da je igra lepa, je pokazala ogromna udeležba ua Telovo v Pertoči.

Tjedenski glasi

— **Ljutomer.** Prosvetno društvo v Ljutomeri uprizori dne 9. junija krasno igro v 7. slikaj: „Mater Dolorosa“. Začetek ob pol 4. vöri pop. Vsi prisrčno vableni! Bog živi!

— **Pozvanje.** V Bostoni (Amerika) je bio pred kratkim posvečeni za duhovnika Dr. Robert H. Lord vseučiliški profesor. Zela za znanjom ga je vodila k stüdencom znanosti po evropski visiki šolaj. Bio je več let v Beči, v Berlini i Moskvi, gde je spunjavao svoje znanje. Kak vučenoga zgodovinarja ga je vlada poslala na mirovno konferenco v Pariz. Mnogo je spoznavao zgodovino verstev i cerkvi. Opazüvajoči verno pa brezverno Evropo, je prišeo do spoznanja, da je življenje narodov i posameznih

lüdi odvisno od toga, kakše stališče zavzamejo do vere. Što žive z vero, on se zdigavle, ki pa je brez nje, on kaple. Gda se je vučeni profesor povrno iz Evrope v domovino, je prestopo v katoličansko cerkev (bio je luteran). Poprijao se je včenja bogoslovnih navukov i zdaj je dosežno duhovniško posvečenje. Pravijo, da bo profesor na Katoličanskem vseučilišči v Vašingtoni.

— **Nova Plečnikova cerkev v Belgradi.** 13. junija bo posvečeni vogelni kamen nove frančiškanske cerkvi v Belgradi, za štero je napravao načrte naš ljubljanski arhitekt Jožef Plečnik. Vnogi naši lüdjé so meli priliko za časa romanja na Brezje občüdüvati tüdi krasno frančiškansko cerkev v Ljubljani, za štero je tüdi ta umetnik napravao načrte ravno tak kak za bogojansko cerkev, štera bo edna zmed najlepši v našoj krajini, naj bode konči za silo zgotovlena. Nova cerkev v Belgradi pa nede samo v kras prestolici naše države, nego tüdi v dokaz lepomi napredüvanji i darovitnosti katoličanov.

Razne novine.

— **Najvekši zlati rüdnik** sveta je v Vitvatersrandi v izhodnoj Afriki. Delüje že štirideset let pa ma zaposlenih 200 jezero lüdi! Do zdaj so nakovali zlata za 275 milijard dinarov; steni penezi bi plačali 21 jugoslovauski proračunov (račun vödvavanj za edno leto)!

— **Pregnani.** V južnoj Franciji se je vesnička Portes začnola pogražati i 300 vesničarov je bilo prisiljenih, dati slovo svojim hišam pa svojoj zemli.

— **Njiva od zemle do sunca!** Neki vučenjak je izračunao: Či bi na prostori 4050 m² posejali pšenico pa gda bi zrasta, bi vsem vlatem pobrali vse koreninice ino je postavili edno na drugo v ravnoj črti, bi ta duga nit segala od zemle do sunca.

— **Ogromen elevator.** Amerikanci imenüjejo žitna skladišča elevator. V Kanadi ob Gornjem jezeri je takša zidina, ki lejko spravi 252 milijonov litrov silja v sebe. S svojimi mašinami spravi v ednoj minuti na ladje 875 hektolitrov.

Po Z. Kveder:

Potovalci v Hamburgi.

V Hamburgi je dnes deževno, megleno. Zamazana megla se obeša okoli hiš, okoli ponosni cerkvi, Črni čuni se ziblejo po zamazanoj vodi med starinskimi, visikimi hižami. Iz zamazanih oken zija razcapano velikomestno siromaštvo. Po čarni vulicaj se stiskajo trgovine, vozke pa natlačene. Tesne krčme se tlačijo vmes, ob poljanih stolaj sedi siromaški svet pa se krepča s pijačo pa jestvinami. Lüdje se paščijo, ne veš, kama, ne veš, zakaj. Kak ogromno mravlišče je te küp čarnih, zamazanih hiš.

V velikanskom pristanišči se zible na stotine velikih ladij. Žvegle füčkajo, verige ružijo. Mastna erjava voda, puna nesnage, kipi pa vpre. Nesnaga pa blato se cedi povsedi.

Vlaki so pripelali lüdi iz vseh krajev Evrope kak črede ovc. Nemujti pa raztrgani se gnjetejo. Deca jočejo. Ženske molijo, jokajo, se nevolivajo, moški kunejo.

V ednoj hiži pripravljajo ležišče za jezera lüdi. — Na stotine lüdi prihaja, nepregledna človeška čreda. Pa gda stoji noga zadnji hip na evropskoj zemli, prevzema siromaška srca grozen, tmičen straj. Kama idejo? Po ka? Po srečo ali v smrt? Ali pridejo v ešče vekše siromaštvo i nevole?

Ženske zajočejo; vzele so svojo deco pa idejo zdaj prek morja iskat svoje može, šteri so je zapustili doma v pomenkanji. Zajočejo dekle, ki idejo k svojim mladožencem v dalešnji, tihinski svet. I štokoli ide, prostovolno ali izgnani po siromaštvi,

vsakomi zatrepče srce. Vsakši se zboji, potoži se njemi obprvim po domačoj zemli, bridko, grenko se njemi potoži.

Tam od Rusije so prišli, iz Galicije, z Vogrskoga, s Krasa pa z Alp, s severa pa juga. Kak či bi zbežali od zidanja babilonskoga türma, tak gučijo vse jezike i narečja, srce se njim stiska od nesreče i žalosti. Žto zna, ali se njim spunjio žele? Ali so ne zaznamenüvani s strašnim znakom na čeli tisti med njimi, ki preminejo po ameriskanski rüdokopaj pa fabrikaj, tisti, ki spokaplejo od glada i betega po nesmileni ameriskanski vulicaj, tisti, ki se zgübjio na tüjoj zemli, ka nede več glasa od nji?

Oči so težke od skuz; kak obsojenci stopajo na ladjo. Prišli so iz krajev, gde je zrok lejki kak pero roznoga cveta — zdaj je pa düši smrad tej lüdi, ki so se natlačili kak ovce. Zapuščeni so, strašno njim je, Nekam bi se skrio človek, naslono kama glavo pa zajokao.

Vidi se njim, kak bi šlo od njüvoga srca sto niti nazaj v dragi domači kraj, v domačo ves, v domači log, na domači breg. Ladja se zible, niti se trgajo, srce pa krvavi iz jezera ran.

Ladja se zible, jezero src pa krvavi, trepeče. Sam si, odtrgani od vsega, ka jebilo. Strahote te je novoga sveta i novoga življenja.

Z Bogom! Ladja se zible! Z Bogom, oča pa mati! Z Bogom, sestra pa brat! Žena, deca — ali se ešče vidimo gda!

Oh, ladja se zible, iz jezero src pa teče bridka, erdeča krv. Z Bogom, zmed domača!

Dobro seme.

Če si v domačem zelenjadnom vrti nemremo zgojiti vsega semena, moramo küpüvati pri zaneslivi trgovcaj, bole pa pri vrtnaraj (kertesaj) ali pa pri lüdej, šteri si sami zgojijo nekaj več, kak sami nücajo. Seme štero küpimo v trgovini, ne vemo če je dobro ali ne. Mogoče je že prestaro i tak smo peneze paftratili. To je tüdi zrok, ka je pri nas ne bole razvito vrtnarstvo. Penezi so vničeni delo za badav i tak zgübi človek veselje do toga najlepšega dela.

Pri dobrom semeni moramo gledati na zvünesnje in notrešnje znake. Od zvüna mora biti semensko zrno puno, debelo i koža napnjena. Grbasto seme je navadno nekaljivo. Poleg toga ma sako seme svojo posebno farbo. Nezero seme ma preveč svetlo farbo. Zrelo pa se malo bliskeče. Te lastnosti spoznamo s svojimi očmi. Nos nam pa pove, či

je seme pisnivo ali diši po mišjem. Takše seme je ne dobro.

Notranjost semena pa sodimo po kalivosti, teží, čistosti i pravosti. Kalivost spoznamo tak, da denemo 100 zrn kalit med dva vlačniva pivniva papira, v toplo sobo. Če nam vseh sto semen skali, je seme 100% (procentov) kalivna. Seme je prvovrstno. Če 50, je 50%. Seme je že menje vredno. Pri 10 ali 20%-ni kalivosti pa je slabo. S toga pa sklepaemo, ka je seme tem menje kalivo, čini starejše je. Ništerno prle. drugo pa sledi zgübi svojo kalivost. Kumare (ugorke) so kalive do 6 let i je seme bokše, če je starejše.

Težo pa je teško določiti malomi küpövalci. Ravno tako kalivost. Mi küpimo seme v zaprtöj vrečici i dostakrat mačka v vreči. Če se mi ščemo toga ognoti, moremo trgovce prisiliti, ka nam bodo odavali seme v odprti posodi. S tem bomo dosegnoli to, ka dobimo samo dobro seme. To je jako navadno. K trgovci pride küpit seme tisti, šteri je pozna. Če bo spoznao, ka je seme slabo, bo za dva dni znala cela okolica i nišče ne bo več pri njem küpo. Lehko pa to napravi vsaki sam i doma gda dene kaliti kak je zgoraj napisano. S tem dosegnem tüdi to, ka trgovci ne bodo mešali staroga i nekalivoga s friškim, liki na bodo tržili 100%, 50% i 20% kalivo seme. 100%-no kalivost bo melo tisto cenno, kak ma zdaj slabo seme na slabo pa bo falejšje. V včüpnosti je moč.

Če se bomo mi küpci semena držali zgorajšnjega načela, bomo zbüdili trgovcom semena pravo krščansko vest i poštenost. Ker je dosta med njimi takši, šterim tevi dve dobri lastnosti falita.

Vsakomi bi pa priporočao, naj si küpi seme pri vrtnari v Beltincaj. Tam mate domače i presküšeno seme. Poleg toga pa bokšo mero, kak v vsaköj drugöj trgovini.

Oda se

približno 6 plügov prve košnje, sladke trave, pri glavnoj cesti pod ugodnimi pogoji. Opita se v „Panoniji“ J. SUŠEC, Gornja Radgona.

Preklic.

Podpisani preklicujem vse tiste besede, katere sam govoril proti Jožefu Müholiču iz Dokležovja in se mu zahvalim, da je odstopil od tožbe.

IGNAC ZVER

Brezplačna darila



leško dobi vsakši naročnik. Ta darila so točno opisana v velkom ilustr. ceniki tvornice SUTTNER.

Že prek 30 let

vživa tvrdka H. SUTTNER najbogši glas zavolo svojega solidnoga poslovanja i zavolo zanesljivo dobre kalivosti svojega blaga. Pri tvrdki Suttner se vse küpi naravnoč skoro po tisti cenaj kak v fabriki i brez nevarnosti, zato, ka tisto, ka ne odgovarja se vömini ali penezi nazaj dajo.

Polžite včasí Vaš točen naslov na **H. SUTTNER Ljubljana, št. 945.**

i dostavljeni Vam bo velki ilustrirani sijajni cenik žepnih vör, vör na roko, vsej zlati in srebrni predmetov, olupševalni predmetov i tak naprej popunoma brezplačno.



Samo 64 Din 20 p stane prava 16 cm. visoka Anker-budilka št. 105. Velka zbirka **Ženski i moški vör, zlati i srebrni predmetov,** prstanov, vör z nihaalom vör s kukavicov itd. v ceniki.

Suttnerova „IKO“ vöra vam služü celo življenje!

Prekosnice.

Zgučala sta se.

Lujz: na Na štero senje te šli?

Paveo: Ešče ne vem. Ka pa vi, na štero te šli?

Lujz: Jaz tudi ešče ne vem.

Paveo: No, te se pa tam najdeva!

Dragoča.

A: Lepi krščak, pa samo 150 Din košta.

B: Menkata dve lüknji!

A: Zakaj?

B: Za rogle onoga jünca, ki je telko dao za njega!

Pohvalo se je.

Prvi: Glejte, te moj pes je bole čeden, kak njegov vert!

Drügi: Takšega psa jaz tudi mam!

Vojaška (iz starih časov.)

G. Kapitan, nemamo več patronov.

— Nikaj več? Potom bo pa dobro, če henjamo strelati. Ka vi mislite, g. major?

Gospodarstvo Zelenjava.

Mi smo že v predzadnji „Novinaj“ spoznali po imeni vrste zelenjave. Poglejmo si bole natenko vse vrste, štere spadajo k kapüsnicam.

Vse vrste kapüsnic v našoj krajini dobro uspevajo. Rade pa majo globoko obdelano zemlo, viažno — zato je ne sadimo v pesičnatoy zemli, kde rada vodo pritisne süša - i jako rodovitno, štera je pognojena s friškim ali pa tudi s preležanim gnojom.

Da mi za te rastline najprve sejamo seme i je te sadimo na pravo mesto, je vsakomi znano. Dosta bole bi pa rasle, če bi je mi iz sejalnice presadili te, gda dobijo dva do tri jiste, na posebno gredo, do 7 ali 8 cm narazen drügo od drüge (pikirali) i še le po peti ali šesti tedn aj posadili na pravo mesto. To pa zato, ka male rastlinice rastejo samo v glavni koren. Lasaste koreninice se pa pri tem nemrejo razvijati i tak tudi pri stalnom sajenji zaostajajo v rasti od pikirani. Pri pikiranji pa moremo vsaki rastlinici z nojéti odščipniti glavni koren i s tem smo dosegli to, ka se močno razvijejo lasaste koreninice, štere sprejemajo hrano.

Zelje.

To je najbolje znana kapüsница i tudi naša vsakdenešnja rana. Prav dobro se prileže vsakomi, posebno, če gleda iz njega kakša zamazana svinjska taca.

Najprve si poglednimo, zakaj nam včasih zelje napravi velke i mejke glave s püstimi listi? Glavni vzrok tomi je mlada, premalo obdelana zemla. Zato sadimo zelje v dobro i močno pognojeno zemlo i bomo dobili debele, i trde glave s tečnimi listi.

Drüga napaka bi bila to, ka mi gojimo većinoma samo kesno zelje. Je prav to, ar je zima duga. Jako pametno bi pa bilo, če bi si vsaka gospodinja vzgajala tudi nekaj glav ranoga zelja. V jesen nakvašeno zelje je za deco i starčke premočno i tudi že na sprotoletje zmenka. Rano pa zraste v trej ali štiraj mesecaj i či je posejamo v lonček že meseca febru- arja ali marca, je lejko rabimo pred žetvov.

Nepravilnost je tudi to, ka sadimo kapüsto pregosto i v štirikoti. Pregosto sajena kapüsta nema pravoga odrastka, ar edna drügo mori i mamo na mesto lepi glav, koše. V štirikoti sajeno nemremo porabiti popolnoma prostora. Po dve glavi sta preveč fküper, tretja pa je odaljena. Najbolše je saditi v trikoti i to vse vrste zelenjav.

Po sejanji ešče morémo paziti, ka nemo sadili v vročem dnevi i v süho zemlo ali pa tak mokro, ka se nam maže pod rokami. Najboše je saditi proti večeri, posebno če že malo rosi. Če je pa zemla süha i se nemremo včakati dežja, pa k vsaki rastlinici vlijemo malo vode, ka se zemla taki prime korenin. Ne je vse edno, če sadimo plitvo ali pa globoko. Plitvo posajena kapüsta, — to se pravi, če jo posadimo tak, ka del stebila, štero je bilo v zemli gleda iz nje — zemla nema pravoga odrastka, ker jo süho uniči. Preveč globoko pa tudi ne dobro. Srednja pot je najbolša. Zato sadimo za 1 cm globle, kak je bila posajena kapüsta. Zemla se malo vleže i rastlina bo ravno pravilno posajena.

Prav bi bilo, če bi mi pridelovali tudi več rdečega zelja. To dela nikelko ménše glave, a so bole trde. Stojijo skoro celo zimo i nam služijo za šalato. Pridelava se ravno tak, kak navadno belo zelje.

Kak se za zimo spravi zelje v glavaj se bomo pogučali, da pride čas za spravljenje.

Ohrov (kel ali grbasto zelje).

Ta vrsta kapüsnic je jako podobna navadnomi zelji. Ker pa nam dela nikelko ménše glave, ga lejko sadimo malo gosteje od zelja. Sejamo ga že februara v lončke i ga lejko rabimo že prvo dni junija. Ker pa je za leizanje (krašenje) ne posebno dober, ga rabimo kak presno zelje. Ravno pri kühanji presnoga zelja pa so naše matere prave umetnice. Kesni ohrov pa sejamo aprila i maja. Večino tega si spravimo za zimo. Ma to lastnost, ka jako dobro prezimi v sühi kleti, če njemi korenine odrežemo. V topleši krajaj ob našem morji ga pa majo ceio zimo na prostom.

Od zelja se razlikuje v tom, ka má nagračene liste.

Karfijola.

Pravimo ji tudi cvetača. To pa zato, ka napravi glavo iz posamezni cvetov.

Ta kapüsница je edna najzlahtnejših (najboljši). Takše rastline pa so jako zbirčne za zemlo i lego. Karfijola lübi močno, vlažno i dobro obdelano zemlo. Najbolša zemla pa je tisto, štero ma zgoranje lastnosti i še na njej ne bilo karfijola. Lega pa more biti takša, ka jo samo dopoldansko sunce ogreva, ker velka vročina zmanšuje rast i razvoj cveta.

Mi lejko pridelamo rano i késno karfijolo. Prvo že vrtnarji sejajo v jesen. Jesensko pa meseca marca i aprila v tople grede. Zgojenje prvi je za nas neprimerno. Zato je bolše, če si kapüsto küpimo pri šterom vrtnari. Kesne poletne pa si zgojimo sami. Seme sejamo v lončke i kda dobijo par listov, je pikiramo na gredo po 10 cm. drügo od drüge. Na koncu aprila ali v začetki mája pa je presadimo na stalno mesto.

Karfijola nüca edno tretino leta, dokač popolnoma dorasté. Poleg toga pa dobro i skrbno zalivanje i obdelovanje. Sadimo jo 50 do 70 cm. drügo od drüge. Na takšo gredo napravimo gnojno odejo. Celó gredo

poprijemo na štiri prste visiko z gnojom. Te gnoj v velkoy visočini zadržuje viago, v deževnom vremeni pa rastapla hrano iz gnoja i dovaja k sesalnim koreninam. Ob deževnom vremeni je tudi dobro polevati v razredčeno gnojnico. V sühom vremeni pa moremo skrbeti za obilno vodo, ker nam bo ovači postala slaba i püsta.

Da pa začne delati glavo iz cvetov, ji moremo okoli stoječe zelene liste zgoraj na lejko vküper zvezati ali pa par listov navküper potreti, ko so cveti v senci. Tak zaprto proti sunci, nam ostane dale časa belo i friško. Na sunci pa cveti zažutijo i rastejo vsaki v svojo stran.

Seme karfijole se pa jako žmetno pridelava i je zato tudi drágo. Najbogše je, da si pri zaneslivom vrtnarji küpimo seme ali pa kapüsto. Največ semena pridelajo v Nemčiji, Holandskom i Italiji.

Karfijolo rabimo za župo i priküho i se da jako dobro konservirati za zimo v patentirani (z gumijom zaprti) steklenicaj (kántaj). (Dale.)

— Vse bolečine zob i glave odstrani za gotovo i hitro „INKA“. Pri reumatizmi, smicanji, prehlajenji, išiasi, bolečinaj kosti pomaga „INKA“. Eden glažek z natančnim navodilom stane 10 Din. Dobi se v Lekarni pri Svetoj Trojici v Dolnoj Lendavi.

Deklo

za vse delo pri hiži i za polsko delo, staro od 16 do 26 let sprimem včas. KOLER JANOS Nemčavci.

Vajenca za gostilno

iz boljše hiže iščem.

Gostilna Bánfi.

IVAN ŠEGA, M. Sobota prek židovske cerkvi gospodarske, obrtne in industrijske mašine i potrebščine.

Lekomobil beacin, gasmotor - elektromotor - transmisije - žage - kugellegerje-gonilni jermeni, la. cilindrsko, auto olje i masti itd. MLINSKE POTREBŠČINE, valeski i vsi deli, koperej, trijeri, kamni, svila, gurte, peharčki, aufzug železje za cilindar, potače itd. GOSPODARSKI MASINI, mlatilnice, sejalni mašini, plügi, sadni i grozdni mlini, preše, sečkarji, reporeznice, pumpe, vetrenjače, vage itd.

Konurenčne cene!

Tudi na rate!

Prvovrstno blago!

Močne mišice, zdravi živci,

redna dnevna skrb za telo je najbogša proti betegom. Zato so že naši dedeki meli stalno v hiži i z haskom dnevno rabili izprobano domače vrstvo i kosmetiko Fellerov prijetnodišeci „Elsafluid“.



Rabi se odznotra i odzvuina Fellerov „Elsafluid“ i čuva od prehlajenja i zastrupljenja, ar je ravnotak desinfekcijsko sredstvo i kozmetika za roko, lica, zobe, vüsta i zavolo toga dober tudi proti gripi. Pomešani z vodov se lahko rabi za grgranje i odstrani kaše i zamuknjenost. Dobi se po apotekaj edna pokusna kantica 6 Din, dvojna 9 Din, velka specialna 26 Din. Po pošti, konči eden pak, šteri ma 9 pokusni, 6 dvojni ali dve velke specialne kanticke samo 62 Din. Trije takši paki samo 139 Din s poštov i pakivanjom. Naročila trbej nasloviti natančno na



Eugen V. Feller

lekarnik

Stubica Donja

Centrala 146. Hrvatska.

Kak dobro vrstvo za želodec, naročite tudi obednim Fellerove Elsa pilule. 6 skatuič12 D in.



Barve, laki, firneži

broci, pinzelni, olje i laki za bicikle i šivalne mašine dobite po fal ceni v specialnoj trgovini nasproti židovske cerkve Murski Soboti.

Organist i cerkvenik

cecilijanec, koroški begunec, z 15 letnov praksov, oženjeni išče primerne službe. Zmožen je voditi vekše pevske zборе, ma posebno prakso za včenje ljudskoga petja. Sprejme obednim tudi občinsko ali posojilniško tajništvo ali pošto. — Opatiti v uredništvu NOVIN.

Vsakovrstne

surove in svinjske

kože

küpüje po najvišji dnevni ceni

FRANC TRAUTMANN

Murska Sobota Cerkvena ul. 191.

MOTORBIKIL

Puch, tipa 27 novi 175³

za dve osebi, se oda za

Din 6500.—

A. Kosec, Maribor

Državna cesta